

Л.П. Малюк, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.М. Варипасва, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Сучасний розвиток суспільства вимагає «інноваційного навчання». Це формує у учнів здатність до подальшого розвитку фахівця майбутнього, його відповідальність, віру в себе і свої професійні здібності впливати на розвиток галузі.

Інноваційне навчання:

- здатне здійснювати підготовку кадрів практично в усіх напрямках науки, техніки і виробництва;
- за масштабами підготовки фахівців і забезпеченості кадрами інноваційне навчання займає одне з провідних місць в світі;
- воно відрізняється високим рівнем фундаментальної підготовки, зокрема, з природничо наукових дисциплін;
- інноваційне навчання традиційно, орієнтоване на професійну діяльність і має тісний зв'язок з практикою.

Однак, зміни що відбуваються в суспільстві все більш об'єкти візують недоліки вітчизняної вищої освіти, які свого часу розглядалися як гідності:

- в сучасних умовах країні потрібні такі фахівці, для навчання яких, наша освітня система ще тільки створює науково-методичну базу;
- безкоштовна підготовка фахівців і неймовірно низька оплата їх праці девальвували цінність вищої освіти, його елітарність в плані розвитку інтелектуального рівня розвитку особистості; його статус, який повинен забезпечити особистості певну соціальну роль і матеріальне забезпечення.

Процес формування загальноєвропейського освітнього простору має практично двадцятирічну історію.

У 1984 року Європейська Комісія виступила з ініціативою створення системи інструментів з метою підвищення мобільності людського капіталу на європейському ринку праці.

Після підписання Болонської декларації з'явилися нові інструменти та ініціативи, що сприяють реалізації цілей формування загального європейського простору вищої освіти, причому як наднаціональні, так і національні. Найбільш відомі та ефективні програми носять багаторівневий характер, наприклад, спільні

ініціативи Європейської Комісії, Європейської асоціації університетів, в яких взяли участь університети з усіх країн учасниць Болонського процесу: проект «Створення спільних (подвійних) дипломів», проект «Налаштування освітніх структур», проект «Формування культури якості», дослідження «тенденції розвитку європейських освітніх структур».

Проект «Налаштування освітніх структур» спрямований на реалізацію цілей Болонської декларації на інституціональному рівні з урахуванням досвіду, накопиченого в рамках програм Еразмус і Сократус з 1987 року. Завдання цих програм – «визначення точок конвергенції і вироблення загального розуміння змісту кваліфікацій за рівнями в термінах компетенцій і результатів навчання».

Під результатами ми можемо розуміти набори компетенцій, що включають знання, розуміння і навички учня, визначаються як для кожного блоку (модуля) програми, так і для програми в цілому.

Інструментальні включають когнітивні здібності, здатність розуміти і використовувати ідеї та міркування; методологічні здібності, здатність розуміти і керувати навколишнім середовищем, організовувати час, вибудовувати стратегії навчання, прийняття рішень і вирішення проблем; технологічні вміння, вміння, пов'язані з використанням техніки, комп'ютерні навички та здібності інформаційного управління; лінгвістичні вміння, комунікативні компетенції.

Міжособистісні, тобто індивідуальні здібності, пов'язані з умінням виражати почуття і стосунки, критичним осмисленням і здатністю до самокритики, а також соціальні навички, пов'язані з процесами соціальної взаємодії і співпраці, умінням працювати в групах, приймати соціальні та етичні зобов'язання.

Системні, тобто поєднують розуміння, відносини і знання, що дозволяє сприймати, яким чином частини цілого співвідносяться один з одним і оцінювати місце кожного з компонентів в системі, здатність планувати зміни з метою вдосконалення системи і конструювати нові системи.

Системні компетенції вимагають освоєння інструментальних і базових як основи (наприклад: здатність застосовувати знання на практиці, дослідницькі здібності, здатність до ініціативи і підприємництва тощо).

Реформи вищої освіти сьогодні набули статусу державної політики, бо держави стали усвідомлювати, що рівень вищої освіти в країні визначає її майбутній розвиток.